

WASSEN NEUS WORDT STEEDS LANGER

Al jaren wordt gediscussieerd over de kosten van beleggingsfondsen. Kosten die een fonds maakt worden als percentage van het fondsvermogen zichtbaar gemaakt in een zogeheten kostenratio. Dit lijkt een simpel optelsommetje. De praktijk is helaas een stuk ondoorzichtiger.

Grootste struikelblok zijn de transactiekosten die een fondsmanager maakt bij de aan- en verkoop van effecten in de beleggingsportefeuille. Uiteraard hebben deze kosten invloed op de kostenratio. Hoe hoger het aantal mutaties, des te hoger de kosten. Fondsmanagers hebben er alle belang bij om beleggers én concurrentbeheerders niet te veel informatie te geven over de handel en wandel van een beleggingsfonds. Om toch enigszins tegemoet te komen aan de wens om het aantal transacties in kaart te brengen, werd de Portfolio Turnover Rate (PTR) gelanceerd die de omloopsnelheid van een beleggingsportefeuille meet. De resultante kon echter niet bij de TER (Total Expense Ratio) worden opgeteld, zodat een belegger nog altijd niet beschikte over één allesomvattend kostenpercentage. De PTR is inmiddels exit. Ook de met veel tamtam geïntroduceerde Total Cost of Ownership (TCO) en de officieuze opvolger van de TER – de ‘lopende kosten’ of ‘ongoing charges’ – includeren de transactiekosten niet.

Onlangs werd de tewaterlating van de Vergelijkende Kos-

PAUL VAN DIJK,
senior onderzoeker Beleggingen
MoneyView

“AAN- EN VERKOOPKOSTEN KUNNEN OP ACHTERKANT VAN SIGARENDOOSJE WORDEN UITGEREKEND”

ten Maatstaf (VKM) voor particuliere beleggers aangekondigd. Hiermee komen banken en vermogensbeheerders naar eigen zeggen tegemoet aan de wens van de AFM, die wil dat beleggers meer inzicht krijgen in de kosten. Hoezo ‘meer’ inzicht? Een belegger moet volledig inzicht krijgen! Een stap in de richting van volledige transparantie is de afschaffing van de distributievergoeding (‘kick back’) voor de wederverkoop van beleggingsfondsen van andere aanbieders. De distributievergoeding was tot dan toe versleuteld in de beheerkosten van een fonds. Ongewild neveneffect is echter dat banken en vermogensbeheerders de gedeerde inkomsten op hun dienstverlening nu op een andere manier verhalen op de klant. Die vinden we terug in de all-in fee die sommige banken rekenen voor het vermogensbeheer. Vestzak-broekzak.

De transactiekosten zijn nog altijd niet traceerbaar en worden onverminderd ten laste van het fondsvermogen gebracht. Bank en fondshuizen kennen heel goed de aan- en verkoopkosten in hun beleggingsportefeuille. Sterker nog, dat kan op de achterkant van een sigarendoosje worden uitgerekend. Zolang de VKM de transactiekosten buiten de maatstaf houdt, heeft de belegger nog steeds onvoldoende inzicht in wat hij onder de streep kwijt is bij de aankoop van een willekeurig fonds. Zo is transparantie een wassen neus die alleen maar langer wordt als fondsmanagers ons zand in de ogen blijven strooien.

Als de AFM die vuist niet wil maken om aanbieders van beleggingsfondsen te verplichten om alle fondsgerelateerde kosten in één cijfer te vervatten, hebben beheerders vrij spel. Na jaren van discussie en ratio’s die de lading niet dekken, is het in het belang van transparantie belangrijk dat er een allesomvattende kostenmaatstaf komt. Laat de achterkant van het sigarendoosje gelijk krijgen. ««

Reacties op deze column zijn welkom op support@moneyview.nl.